
Los Orígenes del Amazonas. Kniha Doc. RNDr. Bohumíra Janského, CSc. a kolektivu autorů přináší nejnovější poznatky o pramenech a současném stavu Amazonky

---

Los Orígenes del Amazonas. Kniha Doc. RNDr. Bohumíra Janského, CSc. a kolektivu autorů přináší nejnovější poznatky o pramenech a současném stavu Amazonky

V Malé aule Karolina byla 3. prosince 2008 představena a pokřtěna kniha Bohumíra Janského a autorského kolektivu Los Orígenes del Amazonas. Slavnostního křtu se zúčastnili rektor Univerzity Karlovy Prof. RNDr. Václav Hampl, DrSc. a Jeho Excelence Alberto Salas Barahona, velvyslanec Peru v České republice. Na prezentaci knihy se podílelo rovněž předsednictvo České Iberoamerické společnosti, reprezentované jejím předsedou Ing. Janem Kopeckým, bývalým velvyslancem ČR v Peru a v Bolívii. Knihu letos vydalo Ottovo nakladatelství, s.r.o. Praha, finančně ji podpořilo Ministerstvo zahraničního obchodu a cestovního ruchu Peruánské republiky. Bezprostředně po vydání byla publikace představena v květnu v Limě jako oficiální příspěvek České republiky k setkání představitelů zemí Evropské unie a Latinské Ameriky na nejvyšší úrovni.

„Jsem vždycky velmi rád, když profesori univerzity a jejich studenti přinášejí něco nového, užitečného a přístupného pro veřejnost jako je tato kniha. Vědecká práce na knize z oblasti přírodních věd se stala další příležitostí přenést kontakty malé komunity jednotlivců z řad vědců na univerzitní půdu a dát jim institucionální rámec. Jistě víte, že naše univerzita má řadu smluv s univerzitami po celém světě. Jsem potěšen, že počet dohod podepsaných s univerzitami z Latinské Ameriky v posledních dvou letech vzrostl a že jejich výsledkem je kniha jako je tato,“ řekl rektor UK Prof. RNDr. Václav Hampl, DrSc. ve svém úvodním projevu.

Jeho Excelence Alberto Salas Barahona, velvyslanec Peru v České republice, vyzdvihl oddanost Bohumíra Janského vědecké práci a výzkumu, který realizoval v Peru. „Jeho kniha vzbudila velký zájem nejen ve vědeckotechnických kruzích, já bych ale chtěl zmínit především to, že je pokračováním tradice přátelství a spolupráce mezi oběma zeměmi a mezi obyvateli Peru a českými cestovateli. Expedice a vědecká práce Bohumíra Janského mají pro nás mimořádný význam a byly po zásluze oceněny mnoha peruánskými vyznamenáními. Geografie Peru je jedna z nejbohatších na zeměkouli, jsme jednou z 10 zemí s největší biodiverzitou na světě, na území Peru se nachází 85 regionů ze 104, které na zemi existují. Dalším důležitým momentem práce Bohumíra Janského je, že zdůrazňuje důležitost horských ekosystémů. V povodí Amazonky existuje sedm ekosystémů o celkové rozloze 7 milionů km². Klimatické změny, ústup a tání ledovců, jichž jsme v posledních desetiletích svědky, mají nejen pro povodí Amazonky, ale pro život v celé Jižní Americe zásadní důležitost.“

Ve španělštině vydaná kniha „Los Orígenes del Amazonas“ svým významem doslova přesahuje hranice kontinentů a staletí – a to směrem do minulosti i do budoucnosti. Definitivně objasňuje, kde jihoamerický veletok skutečně pramení, a tak ukončuje platnost teorií, které byly vysloveny koncem 17. století, ale dosud nebyly potvrzeny ani vyvráceny moderními vědeckými metodami. Zaměření knihy na zmapování současného stavu ekosystémů, které mají vliv na stav vodních zdrojů a hospodářství v povodí Amazonky, má v době velkých klimatických změn přímý vztah k udržitelnému rozvoji celého jihoamerického kontinentu.

Kniha je výsledkem dvou badatelských expedic kolektivu vědeckých a pedagogických pracovníků a studentů Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy v Praze „Hatun Mayu“ (K pramenům Amazonky) do Peru v letech 1999 a 2000, které vedl Doc. RNDr. Bohumír Janský, CSc., třetí expedice „Hasta 2005“ se uskutečnila se spoluúčastí peruánské univerzity Universidad de San Agustín sídlící ve městě Arequipa. Průběh obou českých expedic zachycuje úvod knihy, na něj navazuje historický exkurs do dějin zkoumání pramenů Amazonky, který přibližuje především osobnost trutnovského rodáka, českého misionáře řádu Jezuitů Samuela Fritze (1654-1725), autora první detailní mapy řeky z roku 1672. Text doprovázejí ukázky historické kartografie dané oblasti, jejíž archivní půvab vynikne ve srovnání s moderními snímky pořízenými satelitem. Publikace seznamuje s vývojem i současným stavem pramenné oblasti z hlediska geografie, hydrologie, geologie, pedologie, ekologie a klimatologie. Kniha je vybavena reprezentativní obrazovou přílohou několika desítek fotografií a leteckých snímků, které zachycují morfologii krajiny; výsledky vědeckých měření dokumentuje množství tabulek a grafů.

Na jednotlivých kapitolách publikace se podíleli tito autoři:

Doc. RNDr. Bohumír Janský, CSc., Katedra fyzické geografie a geoekologie PŘF UK

RNDr. Luděk Šefrna, CSc., Katedra fyzické geografie a geoekologie PŘF UK

RNDr. Jiří Kastner, Katedra fyzické geografie a geoekologie PŘF UK

RNDr. Zbyněk Engel, Ph.D., Katedra fyzické geografie a geoekologie PŘF UK

RNDr. Ivan Kupčik, Technická Univerzita Mnichov, SRN
Mgr. Julius Česák, Katedra fyzické geografie a geoekologie PŘF UK
RNDr. Vladimír Kořínek, CSc., emeritní prof. PŘF UK
Prof. Dr. Carlos Peñaherrera del Águilla, prolog, Emeritní Prof. Universidad Nacional de San Marcos, Lima, prezident
Comisión de Geografía del Instituto Panamericano de Geografía e Historia, IPGH, Peru
David Durand Castro, geomorfologie, Universidad Nacional de San Marcos, Lima, Peru
Ing. Anibal Lajo, geologie, Universidad de San Augustin, Arequipa, Peru
Ing. Segundo A. Núñez Juárez, geologie, Instituto Geológico, Minero y Metalúrgico, INGEMMET, Lima, Peru

